

ლელო

№95
(6160)

17

1978 წ.
მარტი, 17
საბჭოთა
სპორტისა და
ფიზიკური
კულტურის
კომიტეტი
ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის
1984 წლის
18 აპრილიდან

გ ბ რ ე ჯ უ ი, „ბარეკობაზე“

კვირას რამდენიმე ათეული ასობით სტუმარი ეწვია დავით გარეჯის მიწათმოქმედების მუშაკთა მუშაობის დღესასწაულს. ისინი დიდი ინტერესით დადიანენ — თბილისიდან, რუსთავიდან, თელავიდან, გორიდან... ჩამოვიდნენ სტუმრები მთიანეთიდან, უკრაინიდან და სხვადასხვა მიმართულებიდან. მათი მოლოდინი შეესაბამებოდა რეალურს. მათი მოლოდინი შეესაბამებოდა რეალურს. მათი მოლოდინი შეესაბამებოდა რეალურს.

— აღფრთოვანებული ვარ დავით გარეჯის მონასტრით, მისი არქიტექტურით. ვრჩა, რომელმაც ეს საოცარი ძეგლი შექმნა, შეუძლია იმედი იქონიოს უძველესი და მდიდარი კულტურით. მონასტრის გარეშე ვიხილავთ მთელი საქართველოს ისტორიას და მისი კულტურის მდიდარ მემკვიდრეებს. მათი მოლოდინი შეესაბამებოდა რეალურს.

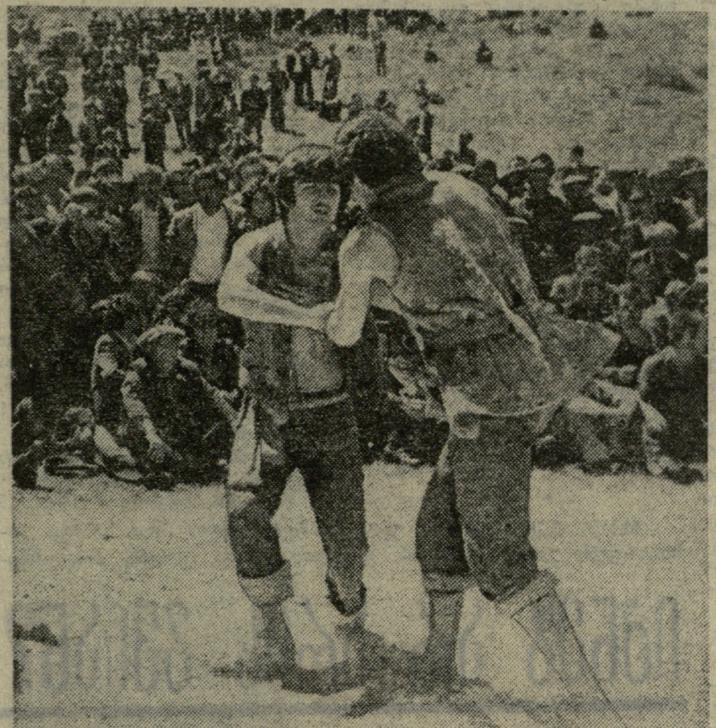
საგარეოებში სტუმრებს ისეთი მასპინძლობა გაუწიეს, როგორც ეს გარეჯელებს სჩვევიათ — ვინც ქართულ შობის პურებს აცხობდა იქვე მოწყობილი თონეში, ვინც შუადღს წავადა, ვინც კიდეც ხინჯალს ახვევდა.

მალე გარეჯობაც დაიწყო. დღესასწაული გახსნა და შეკრებილთ

სახალხო ზეიმი მიულოცა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა, დავით გარეჯის სახალხო უნივერსიტეტის საპატიო რექტორმა ვ. გულისაშვილმა.

ღია ცის ქვეშ მოწყობილ სცენაზე ლექსებს კითხულობდნენ პოეტები ი. ნონეშვილი, მ. კახიძე, რუსთაველის თეატრის მსახიობი ზ. ბაწელაშვილი, საგარეოელი პიონერები; მღეროდნენ მ. ძიძიგური, ვ. მისულაძე; გამოდიოდა თბილისის თოჯინების დასი და უკრაინის ქალაქ ყდანოვის ქარხანა „აზოვსტალის“ მშრომელთა დელეგაცია. ერთმანეთს ენაცვლებოდნენ სტუმრები და მასპინძლები, საგარეოს რაიონის კულტურის სახლის მხატვრული თეატრის შემდეგ კოლექტივები თუ საქართველოს ფილარმონიის მსახიობები, წარჩი შემსრულებლები...

მონასტრის კომპლექსის ეზოში გაიმართა დავით გარეჯისა და თბილისის საფეხრო კომბინატ „ამირანის“ ყოფილი მფლობელისა და ტრადიციების სახალხო უნივერსიტეტების შეჯიბრება. მოსტენებები წაიკითხეს საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის დირექტორმა, დოცენტმა თ. სანიკიძემ, მისმა კოლეგამ, დოცენტმა გ. აბრამიშვილმა. იქვე ფერდობზე მოეწყო ნადირობის სცენები. უფრო მოშორებით ქართული საჭიდაო გაიხსნა. სახელდახელოდ წრე შეიკრა და ფალანგებმა მკლავი გამართეს. ისინი იყვნენ საქართველოს ნაკრები გუნდის წევრები, საკავშირო და საერთაშორისო შეჯიბრებებში გამარჯვებულნი: დ. კოლანოვი, თ. ნამგალაური, თ. დამადავი, ი. ჯუგაშვილი და სხვები. მათ საგარეოებში მოვიდა ვეგემაც აუბეს მხარი და სახელდახელოდ მოწყობილ სარბელს უამრავი მაყურებელი მოაწყო. რთული ვარჯიშები შეასრულეს საქართველოს ნაკრები გუნდის წევრებმა აკრობატიკაში, მათ არც ცხენოსნები ჩამორჩნენ, რომლებ-

მაც თავიანთი სიჩაქე გვიჩვენეს. სპორტულმა შეჯიბრებებმა, როგორც ქვემოთ სახალხო დღესასწაულს შეუძინეს, წამდელია რომ დაამშვენეს და მეტი ლაზათი შემატეს „გარეჯობას“!

— დაბ, კვლავ აღორძინდა ჩვენი უძველესი დღესასწაული „გარეჯობა“, რომელიც გადაიქცა ქვემოთ სახალხო ზეიმად. იგი ხელს უწყობს ჩვენი ახალგაზრდობის პატრიოტიზმს, სამშობლოს, მისი სახელოვანი წარსულისადმი სიყვარულის სულისკვეთებით აღზრდას, — ამბობს სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ა. ზურაბაშვილი.

დავით გარეჯის უდაბნოში გვიანობაში გაიმართა ჩონგურის, დედუქის, ზურნისა და დოლის ხეობაში. ამ ზეიმს, როგორც ციხესიმაგრის გუმბათი, თავს დასცქეროდნენ ახალგაზრდული მუშაკები, რომლებიც მონასტრის სათავალ-

გალო კოშკის ძირას იყვნენ ჩამყრილებულნი.

„გარეჯობა“ დიდხანს დაამახსოვრდებოდა მის სტუმრებსა თუ მასპინძლებს.

დღესასწაულს ესწრებოდნენ სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრის მოადგილე, მირზალი ა. გელოვანი, საქართველოს სსრ მიხისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ზ. პატარიძე, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი თ. მენთეშაშვილი.

სურათებზე: ქართულ კილოზაში შეჯიბრების მომენტი; დავით გარეჯის სათავალგალო კოშკი; თავიანთ ხელოვნებას უჩვენებენ უკრაინელი მეგობრები ქარხანა „აზოვსტალიდან“; დავით გარეჯის მონასტრის კომპლექსი; ცხენა ქართული შობის პური; ცხენა ეროვნული სუვენირები.

ბ. კვეციანი, რ. რუხიაშვილი და საქინფორმის ფოტოები.

კ რ ი ვ ი

მეოთხედწინააღმდეგობა — 8 საბჭოთა სპორტსმენი

ბალზაღრი მოკრებილი მსოფლიოს მეორე ჩემპიონატზე დაამთავრა ბრძოლები მეოთხედწინააღმდეგობაში გასვლისათვის. რვა საბჭოთა მოკრევე გავიდა ამ ეტაპზე.

ვ. სოროკინისა (60 კგ) და ვ. სეჩენკოს (71 კგ) შემდეგ ეს უფლება მიიღვეს ვ. რიბაქოვა (57 კგ), ლ. შაპოვნიკოვა (75 კგ) და ნ. გროვოვი (81 კგ).

ვალდებულ მოკრევეს შეხვედრები საბჭოთა მოკრევეებმა ა. მიხაილოვმა (51 კგ), ე. ლოვოვა (63,5 კგ) და ვ. რიბაქოვა (67 კგ).

საბჭოთა მოკრევეებს ვარდა მეოთხედწინააღმდეგობაში იბრძოლებს ათი კუბელი, რვა იუგოსლავიელი, შვიდი გერმანელი და სხვათა წარმომადგენელი.

მეოთხედწინააღმდეგობაში მიმავალ გზაზე აშშ-ს ნაკრებმა ხუთი მოკრევე დაკარგა.

წინააღმდეგობაში მონაწილე მოკრევეები.

ქ ა ლ კ ა კ ი

მეოთხედწინააღმდეგობაში მონაწილეები

ფიდე-სამდივანო გამოცხადდა, რომ ქალთა მსოფლიო პირველობაზე ნ. გაფრინდიაშვილი — შ. ჩიბურდანიძის მატჩის მთავარი მხარდასმენი და ანტიბრეიტი თ. შიტიანი (ჩეხოსლოვაკია). ამ გამოწვევით მსაჯის კანდიდატურა შეიკრა მსოფლიო ჩემპიონისა და პრეტენდენტთან წინასწარი შეთანხმებით. სხვათა შორის, 57 წლის ი. შიტიანი გახლდათ თბილისის სახონათში მონაწილეების მთავარი მსაჯი.

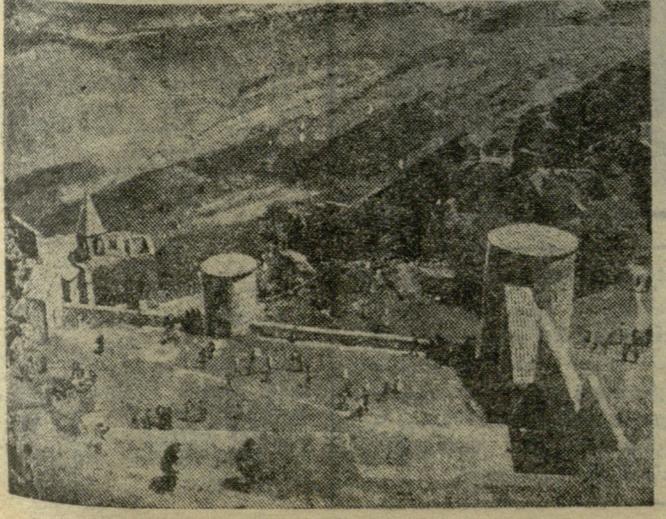
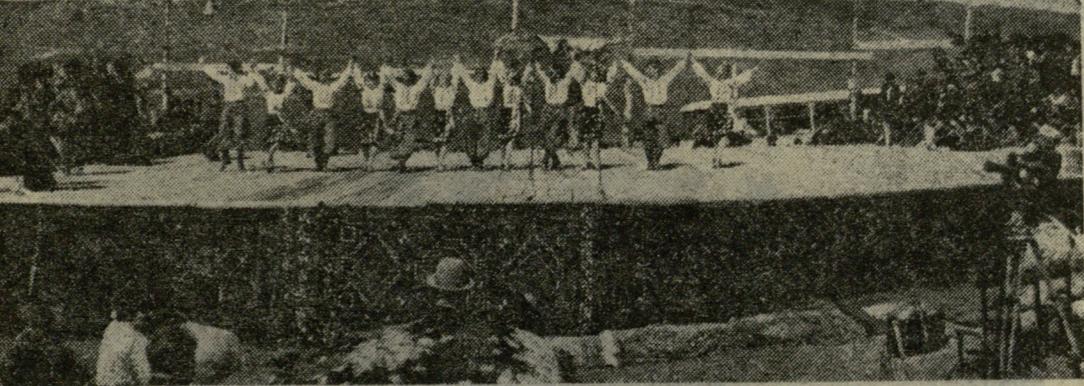
მთავარი მსაჯის მოადგილე და მსაჯი-მდივანი საბჭოთა არბიტრები იქნებიან. მათ სსრ კავშირის საკალთხეო ფედერაცია შეარჩევს, რა თქმა უნდა, ორთაპირი მონაწილეებთან შეთანხმებით. მათი გინაობა ცნობილი იქნება ბიჭვინთაში მატჩის საზეიმო გახსნამდე (18 აგვისტომდე) ბევრად ადრე.

კ ა ლ თ ე ჯ უ კ ი

„რეპორტის თასი“ თბილისში

პოლონეთის ქალაქ ლიბლინში წესს მეთრედ გათამაშდა აღმავალი უნივერსიტეტის „რეპორტის თასი“ კალათბურთში. ამ ასპარეზობაში მონაწილეობის მისაღებად ისე, როგორც შარშან, მიწვეული იყო საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის კალათბურთულ ქალთა გუნდი. ჩვენმა გოგონებმა წარმატებით გახვედნენ მთელი ტურნირი. პოლონეთის კოლექტივს მოუგეს 65:39, ჩეხოსლოვაკიისას — 60:50, საბოლოოდ კი თასის ბედი მასპინძლებთან შეხვედრაში უნდა გადაწყვეტილიყო. საქართველოს წარმატებულმა შესანიშნავად ჩაატარეს ეს საპასუხისმგებლო მატჩი, გაიმარჯვეს (80:67) და „რეპორტის თასი“ პირველად გამოემგზავრა თბილისში. ამ წარმატებაში დიდი წვლილი შეიტანა ძირითადმა ხუთეულმა: დ. მიმინაშვილმა, ი. ბაგრატიონმა, ს. კარდავეამ, ა. ხაბარჯიანმა, ვ. ანალიამ (მწვერულზე კ. ბეთანელი და ა. კახაჩიანი). საუკეთესო კალათბურთელად აღიარეს ა. ხაბარჯიანი.

დ. სანაპოვი, მ. კობახიძე, ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტები.

კლავდინოთ კარგი ტრადიცია

ადრეულ გაზაფხულზე ვეწვიე „ვოსსოდს“, ქართველი მხედრებისათვის კარგად ცნობილ ცხენსაშენს, რომელიც არაბულიდან ორმოცი კილომეტრითაა დაშორებული ჩასვლისთანავე ნიკოლოზ ნასიბოვი ვიკითხე. სარბენ წრეზე, მითხრეს.

ველზე მხედრების ჯგუფს მოგვარი თვალი. ცხენოსნებით გარშემორტყმული ნიკოლოზ ნასიბოვი ის-ის იყო მორიგ ვარჯიშს ამოთავრებდა.

საქართველოს სსრ-ში თვალები გაუბრწყინდა. ის ხომ ჩვენთან, ყულარშია დაბადებული. მისი, როგორც ცხენოსნის კარიერა 1944 წლიდან, როსტოვის იპოდრომზე იწყება. მთელი შეგნებული ცხოვრება მან „ვოსსოდის“ ცხენსაშენს შესწირა. კოლია ნასიბოვი კარგად ასხვის საქართველო, ყულარისა და მუხრანის ცხენსაშენებით. ქართველ მხედრებთან მას დიდი მგობრობა აკავშირებს. ნიკოლოზ ნასიბოვის ინიციატივითა და მხარდაჭერით გადაეცა ყულარის ცხენსაშენს ულავ-მწარმოებელი „გარნირი“, ის „გარნირი“ რომელიც მან ამერიკის შეერთებულ შტატებში, ლაურელის იპოდრომზე „გამინტონის“ დიდი პრიზის გათამაშებაში მიიღო მონაწილეობა. დღევანდელი მხედარი ამჟამად „ვოსსოდის“ პირველი განყოფილების უფროსი მწვრთნელია. ჩემს შეკითხვაზე, აქვს თუ არა საქართველოში დაბრუნებისა და იქ მუშაობის სურვილი, მიაპასუხა: „ქართველ ცხენოსნებს ყველგან და ყოველთვის, ყოველგვარ კონსულტაციას ვაპყვავებ, რა თქმა უნდა — უსასყიდლოდ; სამიზნე ყოველთვის გამოვანახებ დროს. სამწუხაროდ, დაბრუნება ჩემს ძალეზე აღემატება — „ვოსსოდს“ შევიწირე ჩემი ახალგაზრდობის საუკეთესო წლები“.

მხედრები შესვენებზე მიდიოდნენ. თქვენც დასვენებ, ნამგზავრი ხართ, სწორედ რომ კარგ დროს ჩამოხვედით. სვალ საცდელი ნაგარი გვაქვს, დაესწარით, საქართველოში ნამყოფ ადამიანებსაც გავაცნობთ, — მითხრა და დროებით დამემშვიდობა.

...რბილეთი კავასია ძველთაგანვე მეცხენოთი იყო ცნობილი. ჩრტკეები, ნოღალები, დაღესტნელები, ყარაჩაელები და ყაბარდი-ბალუჩების მკვიდრი ცხენს განსაკუთრებულად უვლიდნენ და უფროსილდებოდნენ. დონის, თერ-სტაბროპოლისა და ყუბანელ კახეთა ცხოვრება უცხენოდ წარმოუდგენელი იყო. რუსეთის იმპერიაში კახაკები მრისხანე სამხედრო ძალას წარმოადგენდნენ. დონელი კახაკობა აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ვიშაქის ციმბირულ ლაშქრობაში. დიდი სამამულო ომის ქარცხელის დღეებში ლეგენდარული გენერლები პ. ბელოვის, დ. დოვატორის, ა. კიარინგის, ი. ფლოიგისა და სხვათა საკავალერიო კორპუსებმა, რომლებიც შედგებოდნენ დონის, ყუბანისა და თურგის კახაკებისაგან, განაღდურებული დარტყმები აგემეს მტერს.

ქალაქი კრასნოდარი (ყოფილი ევატრიოპოლი) 1794 წელს შავიზღვისპირეთიდან ყუბანში გადასახლებულმა კახაკობამ დაარსა, ცხენსაშენი „ვოსსოდის“ ჩამოყალიბდა 1921 წელს და წმინდა სისსლის (ინგლისური) ცხენების მოშენებით გაითქვა სახელი. ინგლისური საჯდომი ჯიშის ცხენთა მოშენება ერთდროულად მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნების ცხენსაშენებში მიმდინარეობს. საბჭოთა კავშირში არსებულ წმინდა სისსლის ცხენთა გენეტიკური ფონდი მსოფლიო გენეტიკური ფონდის ნაწილია და ამ თვალსაზრისით მასთან მჭიდრო კავშირშია.

ჩვენს ქვეყანაში „ვოსსოდის“ გარდა წმინდა სისსლის ცხენთა საუკეთესო სულადობა აქვს დევრკულის, ონუფრივის, სტრელეცის, ლაბინსკის, ისიკ-ყულის, ყაბარდოსა და ბესლანის ცხენსაშენებს.

მეცხენობის განვითარებისთვის დიდი როლი ითამაშა ვ. ი. ლენინის მიერ ხელმოწერილმა დეკრეტმა, რომელიც სახაშენო მეცხოველეობის განვითარების გზებს ხსნავდა. რუსეთში არსებული სახაშენო საქმისთვის გამოხადები ცხენები სახელმწიფო მეურ-

ნეობებს გადასცეს. ეს მეურნეობები ჩესმენისა და სტრელეცის, ასევე „ვოსსოდის“ ცხენსაშენები იყო.

საბჭოთა სელექციონერები გულისყურით მოვიდნენ ამ მეტად საპასუხისმგებლო საქმეს. ცხენი ესაჭიროებოდა სახალხო მეურნეობას, წითელი არმიის ნაწილებს. 20-30-იან წლებში საბჭოთა ზოოტექნიკის-სელექციონერებმა მთლიანად გაართვეს თავი დაკისრებულ მოვალეობას. ჩვენი ქვეყნის ცხენსაშენებში გამოიხარდნენ „ბუდინოვი“, „მესკარნი“, „გრაბი“, „გარანიტ მორე“, „გროგ მეორე“, და მრავალი სხვა, რომლებმაც მნიშვნელოვანი როლი ითამაშეს სახაშენო მეურნეობაში. დიდი სამამულო ომის დროს საუკეთესო ცხენსაშენები, მათ შორის „ვოსსოდის“ გერმანელმა ფაშისტებმა გამოარცხეს. სელექციონერთა მრავალი წლის შრომა წყალში ჩაიყარა. საუკეთესო ულავ-მწარმოებელი „გარანიტ მეორის“, „გრაბის“, „სიროკოს“, „გრეობის“ და „ბერცოვის“ ხაზები განადგურდა.

1950 წლიდან საკავშირო იპოდრომებზე კვლავ ისახლებეს თავი „ვოსსოდის“ საუკეთესოთა შორის საუკეთესოებმა: „მარსელმა“, „სუნგურმა“, „არაგვმა“, „ზაგვმა“, „გარანიტმა“ და „ზადორინმა“ საერთაშორისო აღიარება პოვეს. უკანასკნელი 10 წლის მანძილზე სახელმწიფო იპოდრომებზე გამოიყვანა 6346 ცხენი. გათამაშებული 641 ტრადიციული პრიზიდან უმეტესობა „ვოსსოდის“ გაწვრთნილ ცხენებს აქვთ მოპოვებული.

...მწიანი დილა გათენდა. ზურ-მუტისფერმა გადააპრა ყუბანის ვე-

იქნებ არ არის გვიან?

ლებს. „ვოსსოდის“ თავლებში უჩვეულო გამოცოცხლება. დღეს თბილი განყოფილების მხედრებს საცდელი ნაგარი აქვთ. კოლია ნასიბოვის თავლას მივამურე. ერთმანეთის მიყოლებით გადიან სარბენ წრეზე ულავსხენი ბელაურები. ნასიბოვი გულთბილი დიმილით შემხვდა. დილის 9 საათიდან დაიწყო ნაგარი. წყვილწყვილად მიგულავენ სარბენ წრეზე ფაფარგაშლილი, ნესტივებადი ცხენები. მწვრთნელი ნასიბოვი, ბელოსიორი, ვერდრევესკი და გოლუნიჩი გაფაციცებით დასცქერიან წამშრომებს. როგორ გრძობენ ცხენები თავს საკავშირო ცხენგამოცდის სკოლის წინ? — აი, მათი საზრუნავი.

კოლია დროდადრო თავისი ცხოვრების ეპიზოდებსაც მიყვება. გასსაკუთრებული სიყვარულით იხსენებს თავის ცხენს „ანილინს“. ნასიბოვი და „ანილინი“ განუყრელი იყვნენ. „ანილინი“ სწრაფი ცხენი არ ასხვის საბჭოთა მეცხენობის ისტორიას. სსრ კავშირის სპორტის ისტატი, საჯდომი შორისო კლასის მხედარი, საერთაშორისო კატეგორიის მწვრთნელი ნიკოლოზ ნასიბოვი „ანილინი“ ამხედრებული გამეტოყვება მსოფლიოს საუკეთესო მხედრებს: ინგლისელ ლესტერ პიგოტს, ფრანგ იესენ მარტენს („ოქროს ბიჭუნასაც“ რომ ეძახდნენ) და იაპონელ ვეი არკაროს.

„გამინტონის“ დიდ პრიზს“ იხსენებს გასაბინძვლი. 1959 წელი ამერიკის შეერთებული შტატები. ლაურელის იპოდრომი. 2400 მეტრი სიგრძის სარბენი. მსოფლიოს საუკეთესო მხედრებთან და ცხენებთან ჭიდილი. 1000 მეტრის გარბენის შემდეგ „გარნირი“ თავის მხედრიანად წაიქცა — წინ მიმავალი ორი მხედარი ერთმანეთს შეეჯახა და „„გარნირი“ წაქცეულ ცხენებს შესავალ. სახეგანისსლიანებულ ნასიბოვი მაინც მოახტა თავის ცხენს და დიდი დაამთავრა. ეს იყო გვირბა...
1964 წელს ნიკოლოზ ნასიბოვი იმავე ლაურელის იპოდრომზე ასლა უკვე „ანილინთან“ ერთად მესამეა. 1966 წელს კი იმავე „ანილინით“ II ადგილს უკვლავდა.

ნიკოლოზ ნასიბოვს დაწერილი აქვს მშვიდობრივი წიგნი „რკინის ხელები“ — წიგნი მთვინეებისა, რომელიც ამ რამდენიმე წლის წინათ გამოიცა. ოსლო, ვარსაგა, კიოლინი, პოპენგრეტ-

არაფრით ჩამოყვარდებოდა „ვოსსოდის“ ცხენსაშენს. ალბათ გავიწყობი გეგნებთ, რომ „ვოსსოდის“ ცხენსაშენი წლების განმავლობაში თბილისში, დიდუბის ცნობილ იპოდრომზე ატარებდა ცხენამოცდის სესონს. დიდუბეში ქართველი მხედრების მხარდამხარ მონაწილეობდნენ ვოსსოდელი მხედრებიც: კ. პოჩუგი, ტ. ჩოხანი, ბ. პონომარენკო. საბჭოთა მეცხენობის თვალსაზრისით მუშაობა, მწვრთნელმა ჯამბოტ კამეგოვმა თავისი ცხოვრების მნიშვნელოვანი წლები ქართულ მეცხენობას შესწირა, შემდგომში კი „ვოსსოდის“ და „ბესლანის“ ცხენსაშენებში მუშაობდა...

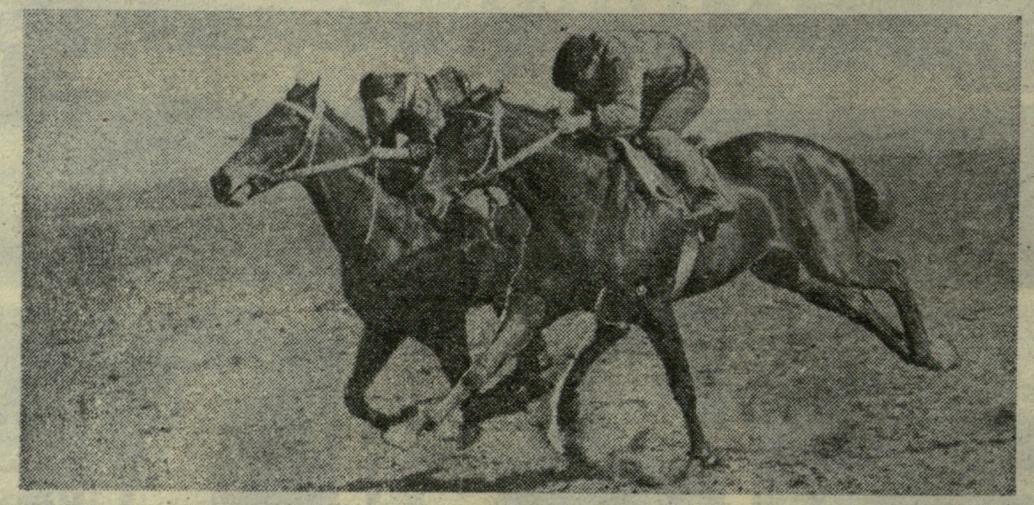
სხინსაშენ „ვოსსოდს“ მტკიცე საყვები ბაზა გააჩნია. ტერიტორია უზარმაზარი გახლავთ — ასეულობით ჰექტარი, საძოვრები და ლევა-დები. აქვს ორი სარბენი წრე, ერთი დიდი გრუნტბანი, მეორე კი სილადა-ყრილი, შემოსულობული. თვალში დღის რეჟიმი არ ირდევია. განსაკუთრებული ყურადღება კვებას ექცევა. თვით ნასიბოვი დღეობდაჯ თავლაში ტრიალებს.

ცხენების დაურეგა ბაფსულში დილის 5-დან 9 საათამდე გრძელდება, ზამთარში კი 7-დან დღის 1 საათამდე. საბამოს სუთი საათიდან მხედრები უკლებლივ აწყობენ ნაგარ-შივე ცხენების გასერებებს. წელს ცხენსაშენ „ვოსსოდში“ პირველად ისინჯება ხმაურის მოქმედება ცხენის ნერვულ სისტემაზე. ცდებს ატარებენ მოსკოვის ზოოვენტურინარული აკადემიის მცენიერ-თანამშრომლები...

მდიდარი და წარუშლელი შთაბეჭდილებები გეტოვებდი „ვოსსოდს“, კრასნოდარის მხარის მზიან ველ-მინდვრებს. სამართლიანია, რომ საბჭოთა მეცხენობის ისტორია დიდად ამყობს ამ შესანიშნავი ცხენსაშენით. ფიქრად კი ის ჩამყვა: მართლაც დიდი, საჭირო საქმე იქნებოდა თუკი ამ ცხენსაშენს მოიწვევდნენ ჩვენთან, საქართველოში, ცხენგამოცდების ჩასატარებლად. ჩვენ ხომ მასთან ურთიერთობის ძველისძველი ტრადიციები გვაქვს.

იქნებ ჯერაც არ არის გვიან? თ. შიკაპა, (ჩვენი სპეც. კორ.). კრასნოდარის მხარე, ცხენსაშენი „ვოსსოდის“.

სურათებზე: ზევით — ნ. ნასიბოვი (მარჯვნივ); ქვევით — ნაგარი „ვოსსოდის“ წრეზე. ავტორის ფოტოები.

გამოცდებს აბარებენ ახალგაზრდებს

სოსხინს „დინამოს“ სასტუმროს დაამთავრა ამიერკავკასიის ოლიმპიური საყრდენი ცენტრის სპორტსმენთა პირად-გუნდური პირველობა ახალგაზრდა მხედრების შორის ტყვის სროლა ცენტრის ხაზზე გამოვიდნენ თბილისის, ბაქოს, ერევნის, ქუთაისის სოსხინს, ლენინაპოლისა და კიროვანის წარმომადგენლები. პირველობა მიიგეს თბილისელებმა, რომლებმაც 111 ქულა მოაგროვეს. მომდევნო ადგილზე არიან ბაქოსა (98) და ერევნის (97) სპორტსმენები. პირად ტურნირში თბილისელ სპორტსმენთა ბ. კოკორევი მიკროკალიბრის ნებისმიერი სტოლეთის შუგ სამიზნეებსა და მიკროკალიბრის პისტოლეთის სილუეტებზე სწრაფსროლაში საბამისად 554 და 581 ქულა მოაგროვა, რამაც მას ორივეჯერ მაჩვენებელი მიუტანა. ქალაქში შორის მიკროკალიბრის შაშხანით წოლტა სროლაში თბილისელმა ოსტატმა რ. სტეპანენკომ იმარჯვა — 590 ქულა. მეორე და მესამე ადგილებზე წოლტა სროლაში სპორტსმენები იმარჯვეს: სპორტსმენი სტეპანენკო — 570 ქულა. მეორე და მესამე ადგილებზე წოლტა სროლაში სპორტსმენები იმარჯვეს: სპორტსმენი სტეპანენკო — 570 ქულა. მეორე და მესამე ადგილებზე წოლტა სროლაში სპორტსმენები იმარჯვეს: სპორტსმენი სტეპანენკო — 570 ქულა.

გავეხმე ამიერკავკასიის ყველაფრმა სპორტის ისტატობის კანდიდატად ბ. ფაფაზიანმა (კიროვანი), რომელმაც ასევე 590 ქულა აჩვენა. მას თბილისელ სპორტსმენი სტეპანენკო — 570 ქულა, სტეპანენკო — 570 ქულა, სტეპანენკო — 570 ქულა.

მეორე და მესამე ადგილებზე წოლტა სროლაში სპორტსმენები იმარჯვეს: სპორტსმენი სტეპანენკო — 570 ქულა, სტეპანენკო — 570 ქულა, სტეპანენკო — 570 ქულა.

ბაქოელმა ოსტატობის კანდიდატმა შ. შამუგოვამ მიკროკალიბრის პისტოლეთით მრავალ სამიზნეებსა და სილუეტებზე შეეჯიბრა მას (583 ქულა) შ. ქულით ჩამოეთვა მეორე პრიზიორი ქუთაისელი ლ. გოჯიანიძე.

გაქცეულ ტახტზე სროლაში უშლიერესი გახლავთ თბილისელი ოსტატობის კანდიდატი ი. კინკაძე — 548 ქულა. — 6. ავთოავშილი.

ავთოავშილი

ზიათურა

ქალაქის სპორტკომიტეტის კალათბურთის დარბაზში დამთავრდა მოსწავლეთა XXX რესპუბლიკური სპორტკავალის პრიზიორი გათვალისწინებული ნახევარფინალური შეჯიბრება მესამე ჯგუფის გუნდებს შორის. გოჯიანიძე აგუნდების პაექრობაში ადგილები შემდეგნაირად განაწილდა: წულუკიძე, ახალციხე, ამიეტა, ვაჟა ბუნდუკიძე შორის პირველი ადგილი მოიპოვა ამბროლაურის ნაჭრებმა, მეორე და მესამე ადგილები წილად ხვდათ ახალციხისა და ორჯონიძის გუნდებს.

წულუკიძემა კალათბურთულმა გოგონებმა და ამბროლაურულმა ვაჟებმა ამ გამარჯვებით მოიპოვეს ნახევარფინალის მეორე ჯგუფში ასპარეზობის უფლება.

2. გარჯაბი.

3. აასპი

აქ ვამბარათ ამხანაგური მატჩები ჯიდრაქში თბილისის 149-მ სეზონალ სკოლის, თიანეთის რაიონის მოსწავლეთა ნაჭრებ და კასპის ბავშვთა სპორტსკოლის გუნდებს შორის. გამარჯვებულნი იყვნენ.

3. უნაში.

4. ზნაური

მოსწავლეთა რაიონული სპორტკავალის პრიზიორი გამართულ მძღოლსანთა შეჯიბრებაში ყველაფრმა ბალთის საშუალო სკოლებმა ნაჭრებმა. მომდევნო ადგილებზე გაიყვანა თერგველისა და ზნაურის ქართული საშუალო სკოლის კოლექტივები.

8. გელაოში.

„უპონტროლოვის შედეგად“
„ლელოს“ 14 მარტის ნომერში ამ სათაურით დაბეჭდა წერილი, რომელშიც ლაპარაკი იყო ზუგდიდის, წალკაში, ხაზინის რაიონებში მასობრივ-ფიზიკულურულ მუშაობასა და მშდ კომპლექს-

სის ნიშნისათვის მომზადების საქმეში არსებულ სერიოზულ ხარვეზებზე.
როგორც ხოზის სახალხო დეპუტატთა რაიონების აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. ბუკია გვაცნობი-

ნებს, რისაბჭომ იმსჯელა წერილში მოყვანილ კრიტიკულ შენიშვნებზე და დასახა მათი გამოწვევების აგები. აერმოდ, გადაწყდა, რომ ხოზის თეხბურთის მინდვრის ორგანიზაციის ხარბენი ბილი-კები, სახტომი და სატყარცი სექტორები; რაიონის სკოლებში, კომუნურებებში და საბჭოთა მე-

ურნეობებში სპორტული ჩაზების შესაქმნელად, მისე მიტრიალურ-ტექნიკური ბაზის გასამტკიცებლად შესაბამის ორგანიზაციებს მიეცათ კონკრეტული დავალებანი. გატარდა ლონისძიება რაიონში მშდ კომპლექსის ნიშნისათვის მომზადების ხარისხის ამაღლებასათვის.

ავტორის ფოტოები.

გაღიარება დაუპირისპირი მასპინძლობისთვის

„ლალო“ ინტერვიუ

როგორც ცნობილია, 9-11 მაისს თბილისის სპორტის სასახლეში გაიმართა სსრ კავშირის ფიგურული ციგურაობის ოსტატთა საჩვენებელი გამოსვლები. ჩვენს კორესპონდენტი შეხვდა საკავშირო ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზიორს ერთდღეობაში სრიალში იგორ ბოზინს და რამდენიმე კითხვით მიმართა მას.

— პირველად ხართ თბილისში?

— თბილისს პირველად 1964 წელს ვერ ვიხსენებ 11 წლის ვაჟი იყო. ძველ სპორტულ ცენტრებში ბევრს ვეგზავნენ მთავანდობით. ასეა კი საფუძვლიანად გავიცანი თქვენს დედაქალაქს და ძალიან მომიწონა. დავათვალიერეთ თბილისისა და მისი შემოგარენის ღირსშესანიშნაობები, რამაც ამინდამაც ძალიან შეგიწყო ხელი.

— რას გვეტყვი თქვენი წლები დასრულების შესახებ?

— უკმაყოფილო არა ვარ. საკავშირო პირველობაზე საპრიზო ადგილი დავიკავე, კარგად ვიასპარეხე ევროპისა (IV ადგილი) და მსოფლიოს (VI) ჩემპიონატებზე, მაგრამ უფრო მეტს ვაქვეყნებ შეიძლება.

— იგორ, აი, თბილისში გამართულ საჩვენებელი გამოსვლები პირადად თქვენ როდის გამოგდით სრიალი უკეთესად — მაშინ, როცა ქულებს გიწერენ თუ...

— როგორ გითხრათ, შეჯიბრებებზე გამოსვლა ბევრად უფრო რთულია. ნერვიულობ, ვაიდა ნახტომი არ გამოგივიდეს, ფეხი დავიკარგე. ამ დროს იდრე მიშვენილობა ენიჭება ფსიქოლოგიურ მომზადებას. თბილისში კი, სადაც

მაყურებელი ასეთი ოვაციით გხვდება, შეგიძლია რისკი გასწოლო, აჩვენო ყველაფერი, მთელი შენი შესაძლებლობა. შემდგომში ხომ გულბნობილი აღმოჩნდება.

— როგორი მუსიკა მოგწონს?

— ჩემს პროგრამაშია როგორც კლასიკოსების — შოსტაკოვიჩისა და მუსორგისის, ისე ჩარლი ჩაპლინის ნაწარმოებები, ფრანგული ციგურა კანკანი და „კოვბოის“ (კიკი-ვა). ასე რომ, ყველაზე მეტად მომწონს. როდესაც მუსიკას ვუსმენ, კლასიკური იქნება იგი თუ მსუბუქი, წარმობილება თავი ყინულზე და გონებაში დავსრიალვარაბის ერთი ბოლოდან მეორეში, ვასრულებ სალტოსა და პირუტყბს, სხვადასხვა ილეთების კასკადებს... ერთი სიტყვით, მუსიკას და სრიალს ერთ მთლიანობაში აღვიქვამ.

— გაქვთ თუ არა რაიმე კავშირი პოეზიასთან?

— დროს ვიხსენებ თუ არა, პოეზია ყოველთვის მომეხერხება. მაგრამ... მხოლოდ ვარჯიშის შემდეგ.

— ფიგურული სრიალი რომ არა, რა გზას გაყვებოდით?

— ერთი რამ ცხადია, აუცილებლად სპორტსმენი გამოვიდოდი, ფეხბურთელი ან პოეტი. მეგობრები მეუბნებიან, კლექტორი თამაშისთვის ხარ დაბადებული.

— თქვენი პიბი?

— ავტომობილური ვარა.

— როგორია თქვენი უახლოესი გეგმები?

— ვერ დასვენება, შემდეგ კი ახალი სტარტებისთვის მზადება. ვითვლი 1980 წლის ლეიკ-პლე-

ნიდის ზამთრის ოლიმპიადაში წარმატებით გამოსვლას.

— ჩვენს მაყურებელს განსაკუთრებით მოეწონა „კოვბოის ციგურა“. მომავალში ხომ არ აპირებთ რაიმე მსგავსი დამუშავებას?

— თბილისში გამოსვლების შემდეგ ნამდვილად დამებადა ასეთი აზრი. ციგურაში ჩართული ციგურა უფროდ დაამშვენებდა ჩემს რეპერტუარს. ვნახოთ.

— წარმატებას გადაეცით „ლალოს“ მითხვებებს და საერთოდ, მთელი ქართველ ხალხს ჩემი და ჩემი ახმაზგების საუკეთესო სურვილები და დიდი მადლობა ასეთი დაუფიქრარი მასპინძლობისთვის.

საუბარი ჩაიწერა
ზ. ჩიხლაძემ.

ასაკობრივი ლიმიტის ბარეში

სადღაც ვეგლაზე მნიშვნელოვან საკითხად მიმჩნია აზრთა ერთობა ფეხბურთისთვის სასაზღვრო რეზერვების შექმნაზე და ინდა უფროდღა ვაგემახვილო რაიონების სპორტსკოლების ფეხბურთის სექციებში გაერთიანებული ბავშვების სწავლაზე და მათს მომზადებაზე.

თითქმის ყველა რაიონის სპორტსკოლას ჰყავს ფეხბურთის ჯგუფები, რაც თავისთავად მიტყვევებს ამ სახეობის მასობრიობაზე. მაგრამ გადის წლები, ბავშვები იზრდებიან და მათგან უკეთეს შემთხვევაში, ერთი ან ორი ფეხბურთელი თუ გამოდის რაიონის ორთქლი გუნდში. ოსტატებზე ხომ ვეცნება ზედმეტად. საღ მიდიან დაარჩენი 16-18 წლის ბავშვები, რომლებმაც 5-6 წელი იმეცადინეს სპორტსკოლაში? საღ დიკარგა მდენი შრომა? გამოდის, რომ ამ წლების მანძილზე ბავშვებს ვერაფერი მიეცათ, პირადად, შესაძლოა გარკვეული მონაცემებიც კი დაეკარგონ.

რა გეშინის ხელს? დაბალი სასწავლო-აღმზრდლობითი პროცენტი? მწკრთელითა არასაკმარისი მასობრიობა?

მართლ ამაში არაა საქმე. თბილისს ყველა რანგის შეჯიბრებაში, საკავშირო იქნება ის, თუ რესპუბლიკური, გაუმართლებლად შეზღუდული და სათანადოდ არ არის გათვალისწინებული ასაკობრივი თავისებურებანი. ბავშვი არაერთაზრით მუშავებს არ უნდა იყოს ასაკობრივი ლიმიტით შეზღუდული სასწავლო სკოლაში სწავლების პერიოდში. სასწავლო სკოლაში სწავლების ხანა ბავშვს ვარანტის უნდა აძლევდეს მონაწილეობა მათთვის განათლების სამინისტროს მხრიდან ჩატარებულ ყველაფერ პარტულ დონისიქებაში, ფაქტურად კი ბავშვი ხშირ შემთხვევაში საშუალო სკოლის პერიოდშივე ანებებს თავს მეცადინეობას. მისთვის ისაა, რომ მას ასაკი გაუფრთხილდა და ეს „ასაკობრივი გეგმის დამატება“ მოხარდას უკეთეს შემთხვევაში დაოსტატების გზას. ყველათვის ცნობილია, რომ ფეხბურთელი უმრავლესობა თავის ნებისა და შესაძლებლობას აძლევს 17 წლის შემდეგ. ჩვენ კი მათ აღრევე ვუსპობთ პროგრესის შესაძლებლობას.

საღ განაგრძოს მოზარდმა მეცადინეობა, თუ სპორტსკოლის ასაკი გაუვიდა, უფროსთა გუნდში კი არ მიიღეს? იგი თავს ანებებს ფეხბურთს.

როგორ მოვიქცეთ, რომ წყალში არ ჩაიყაროს ადენი ამაგი და შრომა? სწორედ აქ არის საჭირო იმ 2-წლიანი ახალგაზრდული საფეხბურთო სკოლის შექმნა, სადაც პერსპექტიული ახალგაზრდები გააგრძელებენ სწავლას. მწკრთელს სასწავლებელს ექნებათ აღრეულ ასაკშივე აიყვანონ აღრეცხვაზე სხვადასხვა რაიონის სპორტსკოლების ნიჭიერი ახალგაზრდობა, თვალის ადენიონ მათ და გააგრძელებინონ სწავლა. საბოლოოდ, სწავლების ასაკობრივი პირობათა დაყოფა, ჩემი აზრით, ასეა საჭირო:

1. სპორტსკოლის დამთავრება სკოლაში სწავლების პერიოდში ასაკის გაუთვალისწინებლად,
2. ორწლიანი საფეხბურთო სკოლის კურსის დამთავრება და მთამაშეთა განაწილება გუნდებში.

რეზერვების აღზრდის გაუმჯობესებისთვის დიდი მნიშვნელობა ექვს შეჯიბრებათა რაოდენობის გადიდებას სასწავლო-აღმზრდლობითი პროცენტის პარალელურად. სამატრო შეხვედრათა შეხამება საწვრთნელ მეცადინეობებთან უნდად ბავშვთა პასუხისმგებლობის გრძობას, ამ სიკეთეს კი რაიონების სპორტსკოლების ბავშვები მოკლებული არიან. მათ ცოტა შეჯიბრება აქვთ წლის განმავლობაში. ფიქსულტურისა და სპორტის რესპუბლიკური კომიტეტის ფეხბურთის სამმართველომ გადაწყვიტა რეზერვების აღზრდის მიზნით სიჭბუტის თასის გათამაშების ჩატარება რაიონების სპორტსკოლებს შორის, მაგრამ აღვალვებზე ყველგან როდი შეხვდნენ სპორტის ენთუზიასმით ამ სასარგებლო საქმეს. ზოგიერთი ფიქსულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე ხელს არ უწყობს კაბუჯ ფეხბურთელთა სრულყოფის საქმეს.

შ. მერკვილაძის წერილში წამოჭრილი საკითხი მოითხოვს სერიოზულ ჩარევას და ვიმეტიპური ზომების მიღებას.

ნ. იაშვილი,
საშურის სპორტსკოლის ფეხბურთელთა ჯგუფის მწკრთელი.

გამომხმარება წერილზე: „რატომ გვაკარგება ტალანტები?“.

სკოლა საჭიროა!

პროფ. შ. მერკვილაძე სავსებით სწორ, მართებულ მოსაზრებას გამოთქვამს იმის თაობაზე, რომ ორგანიზაციულად მოუგებარებელი საკითხების გამო გვეკარგება საფეხბურთო ტალანტები და 18-20 წლის კაბუტები ნადრევიანებზე თამაშს თავს. მართლაც, რა დასაწინაა წლების განმავლობაში იმეშა ბავშვებთან, გასწიო შრომა, ხარჯი, შესაწავლო ფეხბურთის ანბანი და შემდეგ უზო-უზგოდ დაკარგო იგი.

ავტორის მიერ წამოჭრილი საკითხი აინტერესებს არა მარტო ფეხბურთის დარგში მომუშავე სპეციალისტებს, არამედ სპორტის მოყვარულ საზოგადოებრიობას და თუ გვიჩნდა ჩვენს ფეხბურთს შევქმნათ სათანადო რეზერვები, საჭიროა სკოლის ჩამოყალიბების საქმეც დადებითად გადაწყდეს. საქმეში ჩახედული კაცი რომ ჩაუ-

ჯდეს და გამოითვლოს, ვინ იცის რამდენ ნიჭიერ, პერსპექტიულ ფეხბურთელს გაიხსენებს, რომლებმაც თამაშს თავი დაანებეს მხოლოდ იმიტომ, რომ სასწავლო სკოლა დამთავრეს, ხოლო მერე შესაბამის გუნდში ვერ მოხვდნენ. ჩვენ კი ვიცით, რომ ბევრი მათგანის ნიჭი სწორედ სკოლის დამთავრების შემდეგ იფურჩქნება.

ორი აზრი არ შეიძლება არსებობდეს: გვესაჭიროება სპეციალიზებული სკოლა იმ ნიჭიერი, პერსპექტიული ფეხბურთელებისთვის, რომლებმაც დამთავრეს სასწავლო სკოლა და ვერ მოხვდნენ ოსტატთა გუნდებში. მათ ხელმძღვანელებად უნდა დაგუნდონთ გამოცდილი მწკრთელები, ტალანტები მაშინ უზოუკელოდ არ დგვეკარგება.

ი. ბერძენიშვილი.

საუპილიუპილო საქმა

ტალანტები ხერხოდ იბადებიან, მაგრამ თანამედროვე ცხოვრების ორიმორტალში აღზრდის სწორი და ხანგრძლივი გზა თუ არ გაიარეს, უზოუკელოდ დაიკარგებიან. ამა, წარმოვიდგინოთ მათემატიკური ნიჭით დაჯილდოებული ახალგაზრდა, რომელმაც წარჩინებით დამთავრა ზოგადსაგანმანათლებლო სასწავლო სკოლა და დაწმული დახვდა უმაღლესი სკოლის კარი. რაღა დარჩება მისი ყმაყვედურების ნიჭისა და ტალანტისგან? ვთქვამთ, არაფერი, ასეა ცხოვრების ყველა სფეროში, ასეა სპორტში, ვერძოდ ფეხბურთში.

ამ წერილით გვინდა გამოვხმავოთ თბილისის განათლების განყოფილების ბავშვთა და მოზარდთა სპეციალიზებული საფეხბურთო სკოლის დირექტორის შ. მერკვილაძის წერილს — „რატომ გვაკარგება ტალანტები?“

წერილის ავტორი იხსენებს თბილისის 35-ე საფეხბურთო სკოლას, იმასაც დასძენს, რომ იგი ფეხბურთის სპეციალისტების სხნას ახეთი ტიპის სკოლის ადგილზე შედგას. რასაკვირველია, დიდი შეცდომა იყო აღნიშნული სკოლის გაუქმება, მან ბევრი ექსტრა-კლასის ფეხბურთელი აღუხარდა ჩვენს ფეხბურთს, მაგრამ დღესთვის რესპუბლიკაში მრავალი საფეხბურ-

თო სკოლა გაგეანია, რომლებსაც ყველაფერი პირობა აქვთ შექმნილი, თუ ისინი მთელი გულისხმიერებითა და მონდომებით იმუშავებენ, აღმოჩენენ კიდევ ტალანტებს და ჩაუნერგავენ მათ უმაღლესი კლასის ფეხბურთელების საჭირო ჩვევებს. ვიმეორებ, ჩვევები და არა ჩამოყალიბებული უმაღლესი კლასი, ვინაიდან უმაღლესი კლასის მიცემა შეუძლია მხოლოდ უმაღლესი სკოლას და არამც და არამც დაყვებით ან სასწავლო სკოლას.

უმაღლესი კლასის ჩვევებს რიგ მოწინავე სკოლებში უნერგავენ ახალგაზრდა ფეხბურთელებს, მაგრამ შემდეგ რა? როცა იგი დამთავრებს საფეხბურთო სკოლას, საღ წავიდეს? უმაღლესი ლიგის გუნდებში მისთვის ადგილის გამოძახება თითქმის შეუძლებელია. შეუძლებელია იმიტომ, რომ ასეთ გუნდს სჭირდება უკვე ჩამოყალიბებული კლასის ფეხბურთელი. აქ მწკრთელებს არა აქვთ არც დრო და არც საშუალება საჭირო სწავლებისთვის. ამიტომ საფეხბურთო სკოლებში აღზრდილი ბავშვი დაუსტატებელი ტალანტები რომ არ დაიკარგოს, ნამდვილად საჭიროა აუცილებელია უმაღლესი საფეხბურთო სკოლის დაარსება.

წერილში წამოჭრილი საკითხი უთუოდ დროულია და მოითხოვს ობერატული გადაწყვეტის. საჭიროა შეიქმნას უმაღლესი დოსტატების საფეხბურთო სკოლა, შეიძლება, სამწლიანი ვადადეს, ვინაიდან ზოგიერთ შემთხვევაში მოგვეხდება 17 წლის ახალგაზრდის მიღება. აღნიშნულ სკოლას სათავეში ჩაუდგებიან კვალიფიციური, გამოცდილი მწკრთელები, ჩვენს ფეხბურთის მომავალ ტალანტებს გზა გაუხსნებთ სპორტის უმაღლესი მწვერვლებისკენ.

ასეთი სკოლის არსებობა გაუუმჯობესებს რესპუბლიკის ოსტატთა გუნდებისთვის მოთამაშეთა აღზრდის საქმეს. გარდა ამისა, უმაღლესი საფეხბურთო სკოლა ის ბაზაც იქნება, სადაც მუდმივად გვეყოლება რესპუბლიკის ძლიერად შეკავშირებული, შეთანამებული ახალგაზრდული ნაკრები.

ამ წერილის ავტორს, რა თქმა უნდა, დიდი საფეხბურთო ცოდნის პრეტენზიები არა აქვს; მაგრამ უყარს ეს სახეობა, ამიტომაც მთელი გულისხმიერებით ეგნებურებით გახეთ „ლალოში“ შ. მერკვილაძის მიერ დასმულ სერიოზულ საკითხს.

გ. ფარლავა,
პედაგოგი.

სპორტული ზეპირიან მსახიობები

სპორტის მუშაკთა პროფესიონალის თბილისის თეატრალურ-სინამდობით საწარმოების გაერთიანებული კომიტეტის პრეზიდენტობა და „სპორტის“ რესპუბლიკური საბჭოს თავსწინით დედაქალაქის ბაზებზე ტარდება თეატრების პირველი სპარტაკიადი, რომლის პროგრამაში შეიდი სახეობა.

ტყვის სკოლაში, მადიდის ჩოგურთასა და ცურვაში შეჯიბრებები უკვე დამთავრდა. ჯერჯერობით ყველაზე კარგად გამოდიან ჩოგურთა მაყურებელი ქართული სპორტის მსახიობები. მათ მადიდის სპორტის და ცურვაში გუნდური პირველი ადგილები მოიგეს.

ხოლო ტყვის სკოლაში მეორე ადგილს დაიკავს. აქ იმარჯვა მინიატურების თეატრმა.

მუსკომედიის სახელმწიფო თეატრის სპორტსმენებმა სამი სპორტული ადგილი მოიგეს: ისინი მეორე ადგილს დაიკადნ ჩოგბურთში, ხოლო სკოლასა და ცურვაში — მესამე. ცურვაში მეორე ადგილი აქონდა პანტომიმის სახელმწიფო თეატრს, ხოლო მადიდის ჩოგბურთში მესამე ადგილზე რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრის გუნდი.

ამჟამად კარგის სახელობის პარკის მოედანზე მიმდინარეობს შეჯიბრება მინი-ფეხბურთში, სადაც ათი გუნდი იბრძვის.

მოზარდ მაყურებელთა ქართული თეატრის გუნდმა დაამტკიცა მარჯანიშვილის სახელობის აკადემიური თეატრის კოლექტივი — 3:1, ხოლო პანტომიმის თეატრმა მოუგო მუსკომედიას — 4:3. რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრისა და ახალგაზრდობის თეატრის „მეტეხის“ შეხვედრაში რუსთაველის უპირატესობა აშკარა იყო და დიდი ანგარიშითაც (8:1) გაიმარჯვეს.

მეორე ტურში მინიატურების თეატრმა ადვილად სძლია „შუშინის“ სახელობის სიმფონიკურ-დრამატულ თეატრს — 7:0. მოზარდ მაყურებელთა ქართულმა თეატრმა

კი მოუგო თოჯინების თეატრს — 6:0.

სპარტაკიადისთვის მზადებაში თეატრებმა მტკიცე კავშირი დაამყარეს თბილისის „დინამოს“ მსატრ ფეხბურთელებთან, რომელთაგან ბევრი საჭირო კონსულტაცია მიიღეს. რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრის გუნდის კონსულტანტია საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ვ. ყიფიანი, ახალგაზრდობის თეატრისა — საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი გ. გუციავი.

შ. იმიძვლიანი,
კულტურის მუშაკთა პროფესიონალის თეატრალურ-სინამდობით საწარმოების გაერთიანებული კომიტეტის თავმჯდომარე, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი.

„სპორტული რეპარაჟის“ პირველობაზე

პროფესიონალური ჩატარება და „სპორტული რეპარაჟის“ ცენტრალური საბჭოს პირადი პირველობა ბატუტზე ხტომებში.

ინდივიდუალური ხტომებში ვაქათა შორის ჩემპიონის წოდება მოიპოვა თბილისელმა სპორტის ოსტატმა ს. მარქარიანმა, მანვე თავის თანაგუნდელთან, სპორტის ოსტატ ს. გულჩევიანთან ერთად გაიკარგა სინქრონულ ვარჯიშებშიც. ინდივიდუალური ხტომებში ქალთა შორის მეორე საჭირო ადგილი წილად ზედა ვ. ფარანიშვილს. მანვე ლ. აბრამიშვილთან ერთად მესამე საჭირო ადგილს დაიკავა სინქრონულ ხტომებში.

გ. აშირიძე.

მშვიდობის ველორობა

ეროვნული

4 ეტაპის შედეგები

მშვიდობის 31-ე ველორობის მონაწილეებმა ოთხი ეტაპის შემდეგ პირველი ერთი დღით შეისვენეს და გუშინ სტარტი აიღეს მეხუთე — 158-კილომეტრიან ეტაპზე. ამით რბოლაში გღრის ტერიტორიიდან ჩეხოსლოვაკიის ტერიტორიაზე გადაინაცვლა. მეხუთე ეტაპის ფინიში საქართველო ქალაქ კარლსბუხში იყო.

როგორც ვიტყობინებოდა, ოთხი ეტაპის შემდეგ გუნდურ ჩათვლაში ლიდერობენ მშვიდობის ველორობის თორმეტგზის გამარჯვებული საბჭოთა სპორტსმენები. ისინი მეორე ადგილზე მყოფ გღრის კოლექტივს 4 წუთითა და 28 წამით უსწრებენ. ლიდერის შემდეგია 50:47.31. მესამე ადგილზე იმყოფება ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები — 50:58.01.

პირად ჩათვლაში ლიდერის ველ მისურს ინარჩუნებს ზ. მისური (გღრ), რომელმაც თავი მოიხილა, როგორც საუკეთესო ნიშნით. სპორტის დამსახურებული ოსტატი ა. პიკუსი მესამე ადგილზეა. პიკუსის შემდეგ მეთრე ადგილს ინარჩუნებს მანდელ რბოლაში გამარჯვებული საბჭოთა სპორტსმენი ანდრე აქტიური მბოლოვის იოსებ მისურიც „დაკარგა“. იგი გეცა მის თანაგუნდელს, საბჭოთა ნაკრების ლეიტენანტს, ფსო. ზახაროვს, რომელმაც მეორე ეტაპი მოიგო და ოთხი ეტაპის შემო საკრძნობლად გაიუმჯობესა მდგომარეობა. ახლა იგი მეორე ადგილზე იმყოფება — 16:58:45. მას უსწრებენ შმაისერი (16:54:31) პიკუსი და კუბიშვიელი ა. სიტნიკოვი — 16:55:07.

მეხუთე „ფერი“

ბარლინი. მშვიდობის ველორობის საუკეთესო მონაწილენ ტრასის გზებზე კიდევ ერთი მთავარი ფერით ჩაიტარებენ. მშვიდობის ველორობის სპორტის განიხილო კომიტეტმა „თეთრი მისური“ იმ სპორტსმენთათვის დააწესა, ვინც უკეთეს ადგილებს დაიკავებენ ცალკეულ ეტაპებზე.

როგორც ცნობილია, რბოლის ლიდერები სხვადასხვა ფერის მაისურებს ატარებენ. სტარტზე ყვეთელი მისურით გამოიღიონა ინდივიდუალურ ჩათვლაში გამარჯვებული, ლტარჯი — ლიდერი

გუნდი. „მთის მეფეებს“ მწველ მისურებს ანიჭებდნენ, ხოლო ყველაზე აქტიური მბოლოკის ფერის 1962 წლიდან იისფერი მაისურები დამკვიდრდა. რა იყო, უპილოდობა ფერების გეგმვით ერთი ფერი შეემატა.

როგორც გამოვლინდება, თეთრი მისურის მფლობელი მისური გამარჯვებული მიიღებს ქულას, მეათე — 10 ქულას, ასე მონაწილე — 100 ქულამდე. მბოლოკი, რომელიც ექნება ქულათა მინიმალური რაოდენობა, თეთრ მისურს ჩაიცავს (საქლესი).

სსრ კავშირის პოკეისტო ნაკრები — მსოფლიოსა და ევროპის 1978 წლის ჩემპიონი — ჩეხოსლოვაკიელებთან გადამწყვეტი მატჩის შემდეგ.

მსოფლიოს სიმბოლური ნაკრები

მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატზე აკრედიტებული იყო 118 ჟურნალისტი, რომლებმაც ჩემპიონატის დამთავრების შემდეგ სიმბოლური ნაკრები შეადგინეს. ის ასე გამოიყურება: მესამე რ. პოლექი — 79 ხმა, მცველები ბ. ბუბლა (ორივე — ჩეხოსლოვაკია) — 39, გ. ფეტისოვი — 69, თავდასხმელები ა. მალცევი (ორივე — სსრ კავშირი) — 23, გ. გლინკა (ჩეხოსლოვაკია) — 58, ს. კაპუსტინი (სსრ კავშირი) — 60.

ჩეხოსლოვაკი, მსოფლიოს, სიმბოლური ნაკრები

ბოლო ტურის წინ „კიოლნსა“ და „ბორუსიას“ (მიონენგლადბახი) 46-46 ქულა ჰქონდათ. თუ ბოლო შეხვედრაში ორივე გუნდი გაიმარჯვებდა, ჩემპიონობა მიუკუთვნებოდა მას, ვისაც ბურთების უკეთესი სხვაობა ექნებოდა, „კიოლნს“ კი ამ მხრივ მეტოქეზე გასწვრივით უკეთესი მაჩვენებელი გააჩნდა. თუ იგი გასვლით მატჩს II ლიგაში გადასასვლელად განწირულ „სტ. პაულსთან“ მოიგებდა ანგარიშით 1:0, „ბორუსიას“ საკუთარ მიწაზე დორტმუნდის „ბორუსიასთან“ სჭირდებოდა... 12:0!

ბოლო ტურის მატჩები ერთდროულად მიმდინარეობდა. მიონენგლადბახელებმა მართლაც გაიმარჯვეს ანგარიშით 12:0, მაგრამ ამ შემდეგ ისინი ვერ იხსნა, ვინაიდან გაიმარჯვა „კიოლნსმა“ — 5:0 და ჩემპიონობაც მას მიუკუთვნა. ორივე გუნდმა 48-48 ქულა მოაგროვა. „ბორუსიას“ ბოლო გამარჯვებამ ანგარიშით 12:0 დიდი

ეჭვი გამოიწვია. დორტმუნდელთა მექარე დეჰარმბულისა 2 ათასი მარკით, მას წინადადება მიეცა დაუყოვნებლივ გადაედგინა სხვა გუნდში.

40 ქულით III ადგილზეა „ჰერტა“ (დას. ბერლინი). ბუნდესლიგა დატოვეს „მიუნხენ 1860“-მა, „საარბრიუენმა“ და „სტ. პაულსმა“.

ბელგია
ბოლო, 34-ე ტურში ლიდერმა „ბრიუგემ“ ფრედ (1:1) ითამაშა „ლოკერენთან“, რაც საკმარისი აღმოჩნდა ჩემპიონობის შესანარჩუნებლად. II ადგილისთვის იბრძოდნენ „ანდერლექტი“ (ბრიუსელი) და „სტანდარდი“ (ლიეჟი). „ანდერლექტი“ დაამარცხა „გენეგემი“ — 3:0, ხოლო „სტანდარდი“ — ფრედ 0:0 ითამაშა „ანტვერპენთან“.

საბოლოოდ, „ბრიუგემ“ 51 ქულა მოაგროვა, „ანდერლექტი“ — 50, „სტანდარდი“ — 49.

პოლანდია
ჩემპიონატის საბოლოო შედეგები ასეთია: „ეინდჰოვენმა“ 53 ქულით მოიპოვა ჩემპიონობა. მარშანდელი ჩემპიონი „აიაქსი“ (ამსტერდამი) 49 ქულით II ადგილზე, ხოლო 47 ქულით მესამეზე — „აი 67 ალკმარი“.

ესპანეთი
ჩემპიონობა დიდი უპირატესობით მოიპოვა მადრიდის „რეალმა“, რომელმაც ბოლო ტურში მოუგო „უნიონს“ (ლას-პალმასი) — 2:1 და 47 ქულა მოაგროვა. II პრაზიორი „ბარსელონა“ გამარჯვებულს 6 ქულით ჩამორჩა. 40 ქულით III ადგილზეა „ატლეტიკი“ (ბილბაო). 39-39 ქულა აქვთ „ვალენსიას“ და „სპორტინგს“ (ბიხონი).

28 გატანალი ბურთით ჩემპიონატის პირველი სწრაფი ვახდა არგენტინელი კემპეცი („ვალენსიას“).

იტალია
იტალიის ჩემპიონის წოდება 44 ქულით შეინარჩუნა ტურინის „იუვენტუსმა“. მას 5-5 ქულით ჩამორჩნენ ვინციის „ლანეროსი“ და „ტორინო“. ბურთების უკეთესი სხვაობით II ადგილი ვინციელს მიუკუთვნა. 37 ქულა მოაგროვა „მილანმა“, 36 — „ინტერმა“.

II ლიგაში გადაიარ „ჩენოვამ“, „ფოჯა“ და „პესკარა“. სინტერესია, რომ იმავე ბედს ბეჭდზე გადაურჩნენ იტალიის ექსჩემპიონები „ფიორენტინა“ და „ბოლონია“.

მშვიდობის ველორობის შედეგები

ტენისელმა მწვრთნელმა ა. ჩეტალიმ სასწრაფოდ მოუხმო 3 „ლეიონერს“. რომლებიც უცხოეთის კლუბებში გამოდიან, არგენტინის მსოფლიო ჩემპიონატის-

მოსახლეობის მდგომარეობა

თვის მოსამზადებელ შეკრებაში მონაწილეობის მისაღებად. ესენია — მანაი („შენო“, შევიცარია), პასნი („ლა ლეგია“, ბელგია), ტემიქე პასანი („ჩიბა“, საუდის არაბეთი).

დატოვებს თუ არა ნიკოლიჩი ნაკრებს?

ნიკოლიჩი, რომელმაც ამ პოსტზე მ. ნიკოლიჩი შეცვალა. ახალი მწვრთნელის ხელმძღვანელობით, ნაკრებმა გამოსვლები წარმატებით დაიწყო. იუგოსლავიელებმა საკუთარ მოედანზე საკონტინენტთაშორისო თასის გათამაშების პირველ ხუთ მატჩში დამაჯერებლად დაამარცხეს მოწინააღმდეგეები.

საზღვარგარეთულ ტურნეში ა. ნიკოლიჩმა ახალგაზრდები წაიყვანა. ამათ თავისი კვალი დამჩნია გუნდის თამაშს. მათ მხოლოდ ორი მატჩის მოგება შეძლეს. ასევე სუსტად ითამაშეს იუგოსლავიელებმა მესინის საერთაშორისო ტურნირში, სადაც მათ მხოლოდ IV ადგილი დაიკავეს. გამოირჩეუ-

ლი არ არის, რომ იუგოსლავიელებმა, უბრალოდ, არ ისურვეს ეჩვენებინათ ნამდვილი ძალა მხრითა და მეტოქეებისთვის.

ევროპის ჩემპიონატისთვის გუნდი თანდათან, ნელ-ნელა ემზადებოდა და სპორტული ფორმის პიკის მიღწევაც სწორედ ამ პერიოდისთვის იყო განგაარიშებული. ა. ნიკოლიჩის ხელმძღვანელობით კოლექტივი შესანიშნავად მოემზადა ამ საპასუხისმგებლო ტურნირისთვის. იუგოსლავიელებმა დამაჯერებელი გამარჯვება გადამწყვეტი მატჩებში იტალიელებთან და საბჭოთა კავშირის ნაკრებთან ნათქ-

ვამის დადასტურება უნდა იყოს. არასოდეს იუგოსლავიელებმა გამარჯვება საბჭოთა გუნდთან ისეთი დამაჯერებელი არ ყოფილა, როგორც ლიეჟში.

ამრიგად, ევროპის ჩემპიონატი იუგოსლავიელებს კალათბურთელების და მწვრთნელის ნამდვილი ტრიუმფი იყო. 1977 წლის დეკემბერში იუგოსლავიის ქალაქ სკოპლეში გამართა ბალკანეთის ქვეყნების ტრადიციული ჩემპიონატი. ნიკოლიჩმა ტურნირში ძირითადად ახალგაზრდა მობამაშეები მიიწვია, ხოლო გუნდის ვეტერანებს ზ. სლავინჩი, რ. ჟიციჩი, ე. ელო-

ვაცს და სხვებს დასვენების საშუალება მისცა. ეს შეკრება იუგოსლავიის ნაკრებმა საქაოლ დამაჯერებლად მოიგო.

ამრიგად, მიუხედავად ნაკრებში ა. ნიკოლიჩის ხანმოკლე ყოფნისა, გუნდმა მისი ხელმძღვანელობით საქაოლ დიდ წარმატებას მიაღწია.

და აი, ზაგრების „სპორტსკიე ნოვოსტი“ შემფრთხვებული კითხულობდა — „წყაა თუ არა ნიკოლიჩი ნაკრებთან?“ იგი, როგორც გაზეთი აღნიშნავს, უნდა დაინიშნოს ბელგრადის უნივერსიტეტის ფეხბურთის ექსტრაორდინალურ პროფესორად. რა გადაწყვეტილებას მიიღებს ნიკოლიჩი? ამას, ალბათ, სულ მალე გავიგებთ.

მ. კალანდარიძე.

რედაქტორი ა. ბასილაძე

21 მაისს შაორის წყალბა ცავზე (ნიკორწმინდა) საქართველოს „განთილის“ ცენტრალური საბჭო ატარებს რესპუბლიკურ პირველობას

სპორტულ თავჯოგბაში

მონაწილეობენ: აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ-ს, სსრ მხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, თბილისის, ქუთაისის, ფოთის, გორის, რუსთავეის, ათურის, ზესტაუნის, სამტრედიის, ხაშურის, მასარაშხის, ცხაკაიას, თელავის, გურჯაანის, კასპის, ზორგომის, ონის, ზუგდიდის, აბაშისა და სხვა რაიონების გუნდები.

დასაწყისი 9 საათზე

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და კარასაქვისა. რედაქციის მისამართი: მშვიდობის, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. დეპეტირებისთვის — თბილისი, „ლელო“, ტელეფონები: რედაქტორი — 99-58-14, 98-97-60; რედაქტორის მოადგილე — 99-58-47; პასუხისმგებელი მდივანი — 98-97-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 98-97-54; მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის — 98-97-55; სპორტის პროკაანდის — 98-97-57; მოსწავლე და ხოვლის ახალგაზრდობის — 98-97-58; კადრების — 98-97-28; სამხატვრო — 98-97-52; წერილების — 98-97-54; კორექტორები — 98-97-49; გამოშვება — 98-97-81; ფოტოლაბორატორია — 98-97-58; მემანქანები — 98-97-51.